

MÚLTIDÉZŐ

„Zsubri” Jóska nyomában

Sobri Jóska

ré, tambor tambor andandóré...”

Unokája, **Varga Ferencné** született **Györki Ilona**, kislány korában sokszor hallgatta nagyapja dalolását. 71 évesen ugyanazzal a dallammal énekelte nekünk magnóra a régi éneket, bár egy kicsit „magyarítva”: „*Pandúr, andandóré, pandúr, andandóré, Pandúr, pandúr, andandóré...*” Elmesélte az értelmét is, úgy, ahogy még öregapjától hallotta.

Zsubri Jóskának, a híres betyárnak két kutyája volt, az egyiket Tambornak, a másikat Andandórének hívta. Amikor egyszer elfogták és a börtönbe kísérték a betyárt, a kutyái utána mentek. Alighogy rázárták a fogolyra az ajtót, elkezdett énekelni: „*Tambor, Andandóré*”. A kutyák meghallották kint, hogy a gazdájuk őket hívja és elkezdtek ásni a falat. A betyár újra énekelte, de egyre szaporábban és egyre hangosabban is, hogy a börtönőr ne hallja meg az állatok nyüszítését. Hűséges kutyái egyre gyorsabban kapartak, s végül akkora lyukat ástak, hogy Zsubri Jóska azon keresztül kiszabadult.

Egy másik korabeli felvételen **Sümeiginé** énekel szintén erről a betyárról egy versszakos éneket. Varga Ferencné ugyanezzel a dallammal 3 versszakot tudott. Mivel ezt a betyáréneket így kiegészítve nem találtuk meg sehol nyomtatásban, ezúton közöljük. (Zárójelben a hatvan éve rögzített szövegvariáns.)

Sobri Jóskát, a Dunántúl egyik legnevesebb betyárját főként Somogyban hívták Zsubri-nak. Úgy gondolják, hogy a Sopron megyei Sobor községről kaphatta a nevét, ugyanis gyermekkorában ott volt kanászbojtár. Hamar összetűzésbe került a törvénnel. Disznólopásért a zirci börtönbe zárták alig 24 évesen. Kiszabadulása után, 1835-től vált egyre híresebbé, kezdődött a betyárélete.

Hamarosan csapatot tömörített maga köré bujdosó legényekből, és társvezérével, **Milfajt Ferkóval** szervezte meg támadásait. A két betyárvezér hol együtt, hol különváltan csavarogtak és raboltak. Vas, Győr, Veszprém és Zala megye után

Somogy, Tolna vidékére is ellátogattak. 1836-ban vérdíjat tűztek ki Sobri fejére. Egy császári ezredes kastélyának kirablása után a bécsi kormány öt vármegye pandúrjaival katonai hajtvadászatot indított ellene.

Hiteles adatok alapján éppen a környéken, a Lápafő melletti erdőben fogták körül őket 1837. február 17-én, késő délután. A túlerő láttán a tűzharcban több sebtől vérző Sobri végül is önkézzel vetett véget életének: agyonlőtte magát.

A betyártörténeteket kiszíneve, szépítgetve a nép nyelvén sokáig élt az emlékezete, erre utal a közölt két törökkoppányi dal is.

Dr. Sipos Imre

Hagyományörzés

Október 3-án kora reggel nagy volt a jövés-menés Miklósiiban. Az immáron hagyománnyá vált szüreti mulatságra készült a falu aprajagya. Sok volt a tennivaló, de az elmúlt évek gyakorlata alapján mindenki tudta a dolgát. Még a kisgyerekek is kivették a részüket a munkából.

A nagy esemény délután 3 órakor vette kezdetét, mikor a hintó és az öt követő hat lovasfogat elindult a Bírónéért. A már hagyományos útvonalon végigvonulva a Kisbíró többször felolvasta a faluban történt eseményeket komikus formában.

A felvonulás után a kultúrház előtt táncbemutató következett, melyet a nagyszámú miklósi és vidéki közönség nagy érdeklődéssel, jókedvvel és nagy tapssal fogadott. Az előbál után az igazi mulatságra este 8 órakor került sor, melyen a remek hangulatról a pécs-nagyárpádi zenekar gondoskodott egészen hajnalig.

Ez a rendezvény Miklósiiban az idén már a 9. alkalommal került megszervezésre. Nagyon bízunk benne, hogy megmarad ez a folyamatosság, még akkor is, ha sok a gond, nehéz a szervezés, és egyre kevesebb lesz a vállalkozó kedvű fiatal.

A felvonuláson és a bálon szép számmal összegyűlt lelkes közönség ezt akarja: tovább éltetni a falut. Ez pedig csak velünk együtt, közösen összefogva történhet!

Miklósi Ifjúsági Egyesület

„Sej haj (húj) Zsubri pajtás,
hogyan tetszik a vándorlás?
Sej, haj (Nekem bizony) nem jól tetszik,
mert a rózsám (babám) halva fekszik.

Sej, haj Zsubri pajtás,
merre tetszik a vándorlás?
Sej, haj, errefelé,
kisangyalom háza felé.

Sej, haj Zsubri pajtás,
miként tetszik a vándorlás?
Sej, haj, minden jól van,
csak a babám vándorlóban.”